

Sisällysluettelo

Esipuheet	5
Kirjoittajat	8-10
Luettelo tietoruuduista	14
Luettelo kasvien ja sienten valokuvista	15

OSA I: YLEISFARMAKOLOGIA

1. Johdanto farmakologiaan. J. Tuomisto ja M. Koulu	19
2. Lääkkeiden kemia. A. Liljeblad ja L. Kanerva	31
3. Lääkekehitys. M. Koulu ja U. Pesonen	51
4. Lääkkeiden vaikutusmekanismit: reseptorit. M. Scheinin	67
5. Farmakokinetiikka. R. Huupponen ja H. Raunio	107
6. Vierasainemetabolia. H. Raunio ja R. Huupponen	127
7. Lääkkeen annos, pitoisuus ja vaste. R. Huupponen	139
8. Lääkemuodot ja antoreitit. J. Mönkkönen ja M. Ruponen	147

OSA II: HERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET

9. Neurofarmakologian perusteet. M. Koulu, P. Piepponen ja S. Soini	159
10. Kolinergistä stimulaatiota aiheuttavat lääkkeet. M. Koulu	201
11. Kolinergisiä muskariinireseptoreita salpaavat lääkkeet. M. Koulu	213
12. Hermo-lihasliitokseen vaikuttavat lääkkeet. K. T. Olkkola	223
13. Adrenergisten reseptorien agonistit (sympatomimeetit). M. Scheinin	233
14. Adrenergisten reseptorien salpaajat. M. Koulu	253
15. Puudutteet. P. Pere	265
16. Histamiini ja histamiinireseptoreihin vaikuttavat lääkkeet. U. Pesonen	275
17. 5-hydroksitryptamiini ja 5-HT-reseptoreihin vaikuttavat lääkkeet. U. Pesonen ja M. Koulu	291
18. Tulehduskipulääkkeet ja eikosanoidit. E. Moilanen ja H. Kankaanranta	307
19. Yleisanestesia-aineet. K. T. Olkkola ja H. Scheinin	345
20. Opioidit. N. Hagelberg ja A. Pertovaara	361
21. Psykoosien hoitoon tarkoitetut lääkkeet. J. Hietala ja P. Piepponen	383
22. Masennuslääkkeet ja mielialan tasaajat. P. Piepponen ja J. Hietala	405
23. Ahdistuneisuus- ja unihäiriöiden lääkkeet. J. Hietala ja J. Markkula	421
24. Riippuvuus ja väärinkäyttö. M. Uusi-Oukari	437
25. Epilepsialääkkeet. U. Pesonen	479
26. Parkinsonin taudin lääkkeet. M. Airavaara ja T. Myöhänen	505
27. Alzheimerin taudin lääkkeet. J. Rinne ja M. Koulu	517

OSA III: HENGITYSELIMISTÖÖN, VERENKIERTOON JA RUOANSULATUSKANAVAAN VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET

28. Keuhkosairauksien hoidossa käytettävät lääkkeet. H. Kankaanranta ja E. Moilanen .	529
29. Inotrooppiset lääkkeet. R. Huupponen ja E. Mervaala	565
30. Rytmihäiriölääkkeet. E. Mervaala, S. Soini ja I. Paakkari	575
31. Verisuonia laajentavat lääkkeet. E. Mervaala ja I. Paakkari	599
32. Kalsiumkanavan salpaajat. E. Mervaala	631
33. Diureetit. E. Mervaala	641
34. Verenpainetaudin, sepelvaltimotaudin ja sydämen vajaatoiminnan lääkehoito. I. Kantola ja E. Mervaala	655
35. Veren hyytymiseen vaikuttavat lääkkeet. R. Lassila	687
36. Anemialääkkeet ja verenmuodostukseen vaikuttavat lääkkeet. E. Mervaala ja R. Nevala	717
37. Ruoansulatuskanavan lääkkeet. E. Mervaala	731

OSA IV: AINEENVAIHDUNTAAN, HORMONITOIMINTAAN JA IMMUUNIJÄRJESTELMÄÄN VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET

38. Aivolisäkkeen ja hypotalamuksen hormonit. M. Forsberg ja A. Raasmaja	753
39. Kilpirauhashormonit ja tyreostaatit. M. Forsberg ja A. Raasmaja	763
40. Lisämunaaisen kuorikerroshormonit. R. K. Tuominen	771
41. Gonadotropiinit ja sukupuolihormonit ja niiden vastavaikuttajat. A. Perheentupa ...	787
42. Dyslipidemioiden hoidossa käytettävät lääkkeet. J. Rouru ja M. Koulu	819
43. Diabeteslääkkeet. E. Savontaus ja J. Rouru	835
44. Kihtilääkkeet. E. Elonen	855
45. Osteoporoosin hoidossa käytettävät lääkkeet. E. Savontaus	861
46. Vitamiinit. R. Freese ja E. Savontaus	869
47. Immunosuppressiiviset lääkkeet ja nivelreuman hoidossa käytettävät lääkkeet. P. J. Vainio ja M. Koulu	887

OSA V: ANTIMIKROBISET LÄÄKKEET. LOISTEN HÄÄTÖÖN TARKOITETUT LÄÄKKEET

48. Yleistä mikrobilääkkeistä. R. K. Tuominen ja A. Järvinen	909
49. Soluseinämää heikentävät bakteerilääkkeet. R. K. Tuominen ja A. Järvinen	923
50. Proteiinisynteesiä estävät lääkkeet. A. Järvinen	947
51. Nukleiinihappoihin vaikuttavat mikrobilääkkeet. R. K. Tuominen ja A. Järvinen	969
52. Bakteeri-infektioiden rationaalinen hoito. A. Järvinen ja R. K. Tuominen	983
53. Tuberkuloosilääkkeet. R. K. Tuominen	993
54. Sieni-infektioiden hoitoon tarkoitetut lääkkeet. R. K. Tuominen	1001
55. Virustautien hoitoon tarkoitetut lääkkeet. A. Järvinen ja R. K. Tuominen	1015
56. Alkueläimiin vaikuttavat lääkkeet. R. K. Tuominen	1033
57. Matolääkkeet ja ulkoloisten häätöön käytetyt lääkkeet. U. Pesonen	1047
58. Antiseptit ja desinfektioaineet. M. Forsberg ja A. Raasmaja	1055

OSA VI: SYÖPÄLÄÄKKEET

59. Syöpälääkkeiden jaottelu ja syövän lääkehoitojen yleiset periaatteet. E. Elonen	1067
60. Solunsalpaajat ja muut perinteiset syöpälääkkeet. E. Elonen	1079
61. Syövän täsmälääkkeet. E. Elonen	1107

OSA VII: DIAGNOSTISET VALMISTEET

62. Magneetti- ja röntgenkuvausvarjoaineet ja muut diagnostiset valmisteet. S. K. Koskinen	1127
---	------

OSA VIII: KÄYTÄNNÖN LÄÄKETURVALLISUUTEEN LIITTYVIÄ NÄKÖKOHTIA

63. Lääkkeiden haittavaikutukset. A. Tornio ja J.T. Backman	1135
64. Eräitä kliinisen farmakologian peruskysymyksiä. J.T. Backman ja A. Tornio	1147
65. Lääkkeiden yhteisvaikutukset. J.T. Backman ja A. Tornio	1155
66. Lääkkeiden tehon ja turvallisuuden valvonta. J. Sallinen ja L. Näveri	1163
67. Lääkkeiden yhteiskunnallinen merkitys. L. Näveri ja J. Sallinen	1175

OSA IX: ELÄINLÄÄKKEET

68. Vertaileva farmakologia – eläinlajien väliset erot. O. Vainio	1183
---	------

OSA X: TOKSIKOLOGIA

69. Toksisuus ja toksikologia. J. Rysä ja M. Viluksela	1197
70. Elintoksikologian perusteita. J. Rysä ja M. Viluksela	1203
71. Genotoksisuus, karsinogeenisuus, teratogeenisuus ja epigeneettiset vaikutukset. M. Viluksela ja J. Rysä	1215
72. Toksisuuden tutkiminen ja riskinarviointi. M. Viluksela ja J. Rysä	1227
73. Yleisiä näkökohtia akuuteista myrkytyksistä. P. J. Vainio ja K. T. Olkkola	1241
74. Tärkeimmät lääkeainemyrkytykset. P. J. Vainio ja T. O. Lilius	1251
75. Alkoholisten ja syanidien aiheuttamat akuutit myrkytykset. P. J. Vainio ja T. O. Lilius....	1259
76. Häikämyrkytys. E. Elonen	1265
77. Sienimyrkytykset. P. J. Vainio ja E. Elonen	1269
78. Metallien ja metalloidien toksisuus. R. Juvonen	1277
79. Torjunta-aineet ja orgaaniset ympäristömyrkyt. J. T. Tuomisto	1299
80. Terveydelle haitalliset ympäristömyrkyt ja ilmansaasteet. J. T. Tuomisto	1321
81. Työtoksikologia. J. Liesivuori	1329

Kirjallisuutta ja tiedonhankintakeinoja	1349
Hakemisto	1351